

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

6 da favrer 2024

7 da favrer 2024

91/2024

Dumonda Morf

concernent ils temps d'elavuraziun dal UNA

Resposta da la Regenza

Tar la dumonda 1: La Lescha davart la protecziun da las auas (LPAuas; CS 814.20) oblighescha ils chantuns da determinar zonas da protecziun per las tschiffadas d'aua sutterrana ch'èn en l'interess public. En quest connex ston las possessuras ed ils possessurs da las tschiffadas far las analisas che vegnan duvradas per la determinaziun, acquistar ils dretgs reals necessaris e pajar – en cas da restricziuns da la proprietad – eventualas indemnizaziuns. L'aua sutterrana che duai vegnir utilisada sto vegnir protegida cunter influenzas nuschaivlas. L'Ordinaziun davart la protecziun da las auas (OPAuas; CS 814.201) definescha la procedura per determinar las zonas da protecziun S1, S2 ed S3. Co che las zonas vegnan determinadas e tge restricziuns d'utilisaziun che valan en las zonas da protecziun da l'aua sutterrana, vegn concretisà en l'agid d'execuziun «Protecziun da l'aua sutterrana» da l'Uffizi federal d'ambient (UFAM). Sche periclitaziuns potenzialas èn avant maun, èsi da prender mesiras da protecziun correspundentas. Tenor la Lescha chantunala davart la protecziun da las auas (LCPA; DG 815.100) determineschan las suprastanzas communalas las zonas da protecziun e fixeschan las restricziuns da la proprietad. Questas pretensiuns valan praticamain senza midadas dapi l'entrada en vigur da la LPAuas da l'onn 1972.

En il chantun Grischun nizzegian ils 369 provediments d'aua da baiver publics var 2277 tschiffadas (funtaunas e bigls d'aua sutterrana). Per 728 tschiffadas èn vegnidas determinadas zonas da protecziun cun vigur legala. Per 875 tschiffadas èn vegnidas fatgas las analisas idrologicas necessarias ed ils documents èn vegnids inoltrads a l'Uffizi per la natira e l'ambient (UNA) per l'examinaziun. Per 674 tschiffadas n'èn anc enconuschentas naginas activitads respectivas, u las zonas da protecziun èn vegnidas determinadas fin ussa mo en moda summarica. Questa situaziun da la determinaziun da zonas da protecziun n'è betg cuntentaivla. Quai na pertutga dentant betg mo il Grischun, mabain er blers auters chantuns. Il rapport «Protecziun da las tschiffadas d'aua sutterrana en Svizra – situaziun da l'execuziun»

dal UFAM da l'onn 2018 ha mussà, ch'ins ha determinà zonas da protecziun per mo 58 % da las 17 765 tschiffadas incl. gruppas da funtaunas. Cumpareglià cun auters chantuns ston vegnir determinadas en il Grischun surproporziunalmain bleras zonas da protecziun, numnadain per 1633 tschiffadas incl. gruppas da funtaunas. Plinavant renda il UFAM attent, ch'ils conflicts d'utilisaziun èn la gronda sfida en l'execuziun da la protecziun da l'aua sutterrana. Per quest motiv ha la Cumissiun da gestiun dal Cussegl naziunal inoltrà l'onn 2022 duas moziuns (22.3873 e 22.3874). Quellas pretendan da fixar terminis per determinar las zonas da protecziun e da stgaffir instruments da surveglianza sco er pussaivladads d'intervenziun per il UFAM. Sco en il rest da la Svizra exista er en il Grischun in basegn d'agir per schliar ils conflicts d'utilisaziun e per realisar las mesiras da protecziun da las funtaunas. Avant che pudair approvar las zonas da protecziun da l'aua sutterrana, sto perquai vegnir reglada la realisaziun da las mesiras da protecziun da las funtaunas. Durant il 2. quartal 2024 vegn il UNA a suttametter a la Regenza propostas da soluziun correspondentas per laschar concluder en chaussa.

Tar la dumonda 2: La Regenza ha percurschì il progress manglus tar la determinaziun da zonas da protecziun ed ha intensivà la realisaziun cun in punct central da svilup en il program da la Regenza 2013–2016. Tut las vischnancas che n'avevan anc betg determinà zonas da protecziun, èn vegnidas supplitgadas l'onn 2014 dal UNA d'eliminar quest manco. Bleras vischnancas han ademplì questa supplica ed han surdà incaricas correspondentas a las idrogeologas ed als idrogeologs. Pervia da la mancanza da resursas da persunal è il UNA vegnì en retard cun las elavuraziuns. Cun agid d'externalisaziuns e d'engaschaments temporars han ins empruvà d'eliminar quest retard. Plinavant èn ils pertschients da plazzas en il sector Aua sutterrana vegnids auzads dapi l'onn 2019 pass per pass da 50 sin 220, quai tras spustaments interns da resursas da persunal. Pervia da mutaziuns da persunal e pervia da difficultads da recrutaziun è l'augment pir dapi il november 2023 en la fasa operativa. Per 159 funtaunas senza conflicts d'utilisaziun en las zonas da protecziun po il UNA previsiblmain terminar l'onn 2024 l'examinaziun. Sin fundament da las mesiras gia instradadas na vesa la Regenza actualmain nagin basegn per ulteriuras mesiras.

En num da la Regenza

Il president:

Dr. Jon Domenic Parolini

Il cancellier:

Daniel Spadin